

okumak gibisi yok

Söyleşi Nasıl Yapılır, Öğrenmek İster misiniz?

Kitap kulübündekiler bir tarihçiyle söyleşi yapmaya gitti. Ayşe ayarlamıştı bu söyleşiyi. Aslında okul gazetesinde farklı mesleklerden insanlarla yapılan söyleşilere yer vermek de onun fikriydi. Bazen bir fikir ortaya atarsın ve bu sana yükleneceğin bir sorumluluk olarak geri döner. Ayşe de bu sorumluluğu aldı. Elbette önce söyleşi nedir ve nasıl yapılır konusuna çalıştı. Bu sayede bu işin bazı incelikleri olduğunu öğrendi ve bunu arkadaşlarına anlattı.

Söyleşi Nedir?

Söyleşi yapacak kişi bir konu belirler. Bu konuda kiminle görüşeceğine karar verir. O kişiden randevu alır, yani söyleşinin yapılacağı yer, tarihi ve saati belirler. Söyleşi yapacak kişi hazırlık yapar, sorular hazırlar. Randevu günü belirlenen saatte buluşurlar. Sonra da soruların sorulması ve yanıtların alınmasıyla söyleşi gerçekleştirilir. Böylece görüşülen kişinin deneyimi, birikimi ve yaşamından bir kesit okuyucuya yansıtılır.

Aşağıdaki kitaplardan hangisi bir söyleşi kitabı olabilir?

Sorular ve Cevaplar Nasıl Çalışır?

Deneyerek Botanik

Damdan Düşen Psikolog

Yanıt: İnsanı Ararken Damdan Düşen Psikolog. Doğan Cüceloğlu Kitabı. Yazar: Canan Dilâ.

Söyleşi Yaparken Nelere Dikkat Edilmeli?

İyi bir söyleşi için elbette hazırlık şart. Önce amacınızı belirleyin. Neden bu söyleşiği yapmak istiyorsunuz? Amacınızı belirledikten sonra soruları hazırlayacaksınız değil mi? Söyleşi konusuna çalışmak, söyleşi yapacağınız kişinin yaşamını araştırmak iyi sorular hazırlamanızı sağlar. Önce aklınıza gelen tüm soruları bir kâğıda yazın. Ardından bunlardan bazılarını eleyerek soru sayısını ona indirin. Soruların basit ve anlaşılır olmasına özen gösterin.

Ne, nerede, neden, ne zaman, nasıl, kim, kiminle gibi soru kökleri her zaman işinize yarar. Kendinizi bir sonuca ulaşmak isteyen ve ipuçları toplayan bir dedektif gibi düşünün. Söyleşi sırasında not tutmanız iyi olur. Bunun için yanınıza mutlaka bir defter ve kalem alın. Söyleşiği kaydetmenin en iyi yolu ses kaydı yapmaktır. Ardından bu kaydı dinleyerek metne dökebilirsiniz.

Söyleşiği görüşülecek kişinin evinde ya da işyerinde yapmak ve bu sırada fotoğraf çekmek okuyucuya birçok bilgi sağlar. Fotoğraflar görüşülen kişinin yaşamından bir kesit sunar. Son olarak söyleşi yazısını yayımlamadan önce görüşülen kişiye onaylatmak önemli bir nezaket kuralıdır.

Diyeim ki bir tarihçiyle Türkiye Cumhuriyeti'nin tarihi konusunda bir söyleşi yapacaksınız? Neler sorardınız? Üç soru belirleyin:

1.

2.

3.